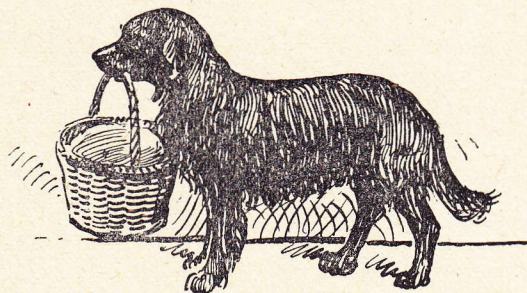

Hondenverstand.

Als wij zoo de dieren in hun leven nagaan, dan moeten we wel gelooven, dat ze met verstand begaafd zijn. Velen beweren, dat ze handelen uit instinct, zonder te weten waarom, maar talrijke voorbeelden bewijzen, dat de beesten in vele gevallen nadenken. Luister maar naar wat ik u van sommige honden vertel.

Een Engelschman verhaalt het volgende. Een herbergier bezat een New-Foundlander, die elken morgen op den slag van acht uur een korf opnam om bij den bakker broodjes te halen. Het geld lag in het mandje en dus wist men in den winkel hoeveel er noodig was. Neptunus, zoo heette de hond, droeg dan het brood snel naar huis en plaatste den korf in de keuken.

Nu weet ge misschien, dat de Engelschen op strenge wijze den Zondag vieren. Niemand werkt en bijna alle winkels en zelfs vele herbergen zijn gesloten.

Op Zondag ging de hond dan ook geen brood halen. Maar denk nu niet, dat men hem zulks beduiden moest. Wel stond de korf op de gewone plaats, doch zondagsmorgens keek Neptunus er zelfs niet naar. Hij bleef rustig liggen.

Hoe wist het schrander dier nu, dat het een rustdag was?

Kende hij den tijd zoo goed, dat het voor hem geen geheim was,

dat op zes werkdagen een Zondag volgde? Of werd hij er aan herinnerd door te zien, dat zijn meesters hun beste kleeren droegen?

De Engelschman kan het juiste antwoord niet geven, maar terecht merkt hij op, dat het dier moest nadenken om aldus te handelen.

* *

Een Franschman bezat op zijn kasteel een hond, welke nimmer de woning, waar hij geboren was, verlaten had. Op achtjarigen ouderdom werd het dier meegenomen naar Parijs. Den dag zijner aankomst verliet de hond het huis, dwaalde wat in de straat rond, maar verveelde zich weldra, zoodat hij weer wilde binnengaan. Maar de deur was gesloten. Hij blafte, doch men scheen het niet te hooren. Daar kwam een vreemdeling aangestapt. Hij moest in dezelfde woning zijn. Er was geen bel, maar een klopper, een soort van hamer, die aan de deur bevestigd is met één einde, zoodat men het ander einde kan opheffen en het weer laten vallen. Het gedruisch of geklop verwittigt de lieden van het huis, dat er iemand verlangt binnen gelaten te worden. De bezoeker liet dus ook den klopper werken, de deur werd geopend en de hond trad met den heer in de gang.

Op den zelfden dag liep het dier meermalen buiten. En ieder keer dat hij binnen wilde komen, hief hij met een zijner voorpooten den klopper op en liet hem vallen.

Was dat geen verstandige hond?

* *

Een Engelsch edelman vertelde in een Londensch blad, hoe hij een hond had leeren lezen.

Hij nam twee doozen, de eene was ledig, de andere vol met levensmiddelen. Op beide stond een witte kaart, die van de ledige doos was onbeschreven en op de andere las men in sierlijke letters het woord Food (voedsel).

Na weinige dagen kon de hond de twee kaarten onderscheiden en wist hij de beteekenis van het woord, dat op de eene geschreven stond.

Daarna legde de meester de kaart met „Food” tusschen andere

kaarten en richtte dan zijn dier zoo af, dat als dit hongerig was, het de kaart met de letters uitzocht en ze toonen kwam.

Vervolgens plaatste de heer toen twee doozen naast elkander en schreef nu op de eene Food en op de andere Good (goed). De laatste bevatte betere brokken dan de eerste. Na eenigen tijd kende de hond het verschil tusschen F en de G, want hij was meer belust op de laatste doos dan op de eerste. Dan liet de meester op afzonlijke stukken karton woorden als: uitgaan, honger, dorst, beentjes enz. drukken. Hij legde deze kaarten nevens elkander op den grond. Na eenige weken oefening gelukte hij er in den hond zoo af te richten, dat deze, als hij wat verlangde, de kaart bracht, waarop zijn wensch gedrukt was. Als Van, zoo heette de hond, honger had, zocht hij de kaart met het woord „eten” en toonde die. Als zijn meester ging wandelen en den hond riep, haalde deze eerst de kaart, waarop „uitgaan” gedrukt stond.

N: urlijk miste het dier wel eens en kwam hij bijv. met de kaart van „beentjes” af, als hij dorst had. Dan toonde de heer hem wat beentjes; de hond scheen te begrijpen, dat hij een verkeerd karton bracht, ging terug en haalde de kaart met „dorst”.

En toch was „Van” geen bijzondere hond; 't was een dier gelijk de andere.

Ik heb een hond gekend, die een bakkerskarretje trekken moest. Bij 't heengaan stapte hij wel flink door, maar wilde zich toch niet overhaasten. Doch zoodra de baas 't verste punt van zijn ronde bereikt had en hij het voertuig wenden deed, zette 't dier het op een loopen, om toch maar zoo spoedig mogelijk thuis te zijn.

Nu gebeurde het wel, dat de bakker maar een eind den weg naar huis op moest, tot aan een zijsprong, om dan af te wenden en naar een andere, ver verwijderde wijk te rijden. Als de hond die zijsprong bereikt had, deed hij alle moeite om toch maar rechts te houden, dus de baan naar huis. En zijn meester moest daar steeds op bedacht zijn, want lette hij niet goed op, wip! het trekdier had hem beet en nam den koers naar zijn hok.

De hond bezat ook de gewoonte voor den dag van morgen te zorgen. Was zijn honger gestild en lagen er nog eenige beentjes over, dan verstopte hij die zorgvuldig onder den grond om ze den volgenden morgen weer op te graven en af te kluiven.

Thuis bezaten wij een hond, die bijzonder veel van wandelen hield. Als mijn vader zei „Tip gaat ge mee?“, dan sprong het dier vroolijk tegen hem op en snelde reeds naar de voordeur. Weldra was het voldoende, dat hij zijn baas zijn schoenen zag nemen, om al dadelijk naar de gang te snellen en gereed te staan zijn meester te vergezellen. Minder verstand toonde hij helaas, toen hij op zekeren avond verwoed tegen de locomotief van een trein ging blaffen, het gevaarte wilde aanvallen, zoodat hij er onder geraakte, en afgrijselijk vermorzeld werd!

* *

Voor al de zoogenaamde Poedel is om zijn verstand vermaard. Aan den stap herkent hij ieder lid van 't gezin. Men kan hem af-richten om boodschappen te doen. Men kan hem leeren op een trommel slaan, pistolen afschieten, een ladder op- en afklimmen en veel andere kunstjes

Als hij zijn meester zoekt, begeeft hij zich naar de huizen, waar zijn baas dikwijls komt.

Een mijner kennissen reed elken dag met den trein mede. Zijn poedel volgde hem zekeren morgen, maar werd aan het station weggestuurd.

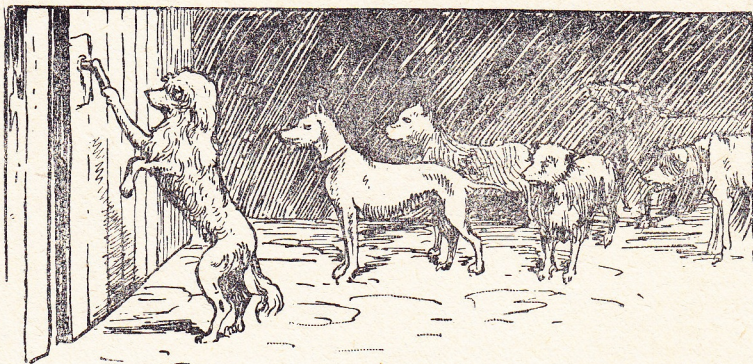
's Anderendaags, toen de trein al in beweging was, kwam het slimme dier van onder de bank te voorschijn.

Het was zijn baas stil gevolgd en, terwijl deze bij den wagon nog even met een vriend stond te praten, vlug binnen gewipt!

Luister wat Giebel, een vermaard dierkenner van een poedel verhaalt.

„In een groote stad, waar een hondenbelasting geheven werd, ving de vilder, zooals meer geschiedt, alle honden zonder belastingpenning op, en bergde ze groot en klein, oud en jong, mooi en leelijk, in een groot hok, waar zij zich den tijd kortten door zoo luid mogelijk hun onverdiend leed te bejammeren. Alleen een poedel

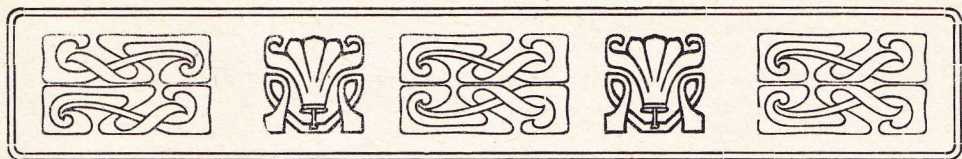
zat stil, schijnbaar in zijn noodlot berustend, in een hoek van de gevangenis, en kwam er spoedig achter, hoe de deur opengedaan moest worden. De weg tot de vrijheid was hem hierdoor aangewezen.

Fluks ging hij aan 't werk, drukte met zijn poot den grendel naar beneden, opende de deur, en, op zijn voor-

beeld, volgde de geheele schaar van gevangenen hem naar buiten. In stormpas en onder luid geschreeuw, trokken zij voorbij de poortwachters, die in 't geweer kwamen, de stad binnen, en ieder keerde vergenoegd naar zijn meester terug.”

Poedels, die vastgebonden zijn, trachten hun touw stuk te bijten of de lus over hun kop te krijgen.

Nog eenige staaltjes van hondenverstand.

Graiszner, rector van een school in een stad van Duitschland, woonde buiten de poort op een niet geheel veilige plaats, en achtte het daarom noodig zich een flinken hond aan te schaffen, tot bescherming van zijn gezin en tot bewaking van zijn huis. „Mijn keuze viel”, verhaalt Graiszner, „op een Duitschen dog van 5 maanden, wiens ouders wegens hun grootte, schranderheid en trouw bij de hondenliefhebbers van den geheelen omtrek zeer gezien waren, maar tevens ook wegens hun boosaardigheid gevreesd werden. Toen ik den hond in huis bracht, waren mijn huisgenooten over zijn lompe manieren en zijn boos uitzicht niet bijzonder gesticht. Na verloop van eenige uren legde hij zijn onbeholpenheid al een weinig af en gevoelde zich in zijn nieuwe omgeving eenigszins op zijn gemak. Het spreekt van zelf, dat hij mijn bestendige geleider was op mijn dagelijksche uitstapjes. Bij deze gelegenheden toonde hij een zoo levendigen en waakzamen aard, als ik niet in hem gezocht had. Daar ik mij maar weinig met hem bezig hield, verschaftte hij zich zonder mijn hulp allerlei tijdverdrijf, ging met onverflauwde opmerkzaamheid al het doen en laten van de menschen na en bemoeide er zich mee, zoodra iets gebeurde, dat zijns inziens niet geoorloofd was. Van geharrewar en ruzie b. v. had hij een grooten afkeer. Wanneer twee personen met elkander in hevige woordenwisseling geraakten, schoot hij op hen toe, zelfs wanneer zij tamelijk ver af waren, plaatste zich brommende en de lippen optrekkende tusschen de twistenden en bracht teweeg, dat zij spoedig uiteengingen.

Zijn lichaamskracht was geëvenredigd aan zijn kolossale grootte. Spelend droeg hij b.v. een hengselkorf, die 2,5 kg. zwaar was, ruimen tijd achtereen. Een volwassen mannetje van een heideschaap, die hem in 't voorbijgaan gestooten had, droeg hij, zonder hem eenigszins te beschadigen over twee spoorwegafsluitingen heen naar mij toe. Een woedenden, dreigend op mij loslopenden os, die met een aantal koeien naar de weide gedreven werd, hield hij zoo stevig aan den hals vast, dat het dier luidkeels brulde van pijn en ontsteld wegliep, toen het van zijn aanvaller bevrijd werd. De wanden van een sterke, van nieuwe planken getimmerde verhuiskist, waarin „Tom” eens verstuurd zou worden, en die, naar de kastenmaker meende, sterk genoeg zou zijn voor een tijger, vernielde hij, voordat hij aan het dichtbij gelegen spoorwegstation was aangekomen. Als hij op het punt stond, toe te schieten op iets, dat zijn toorn had opgewekt, kon zelfs de sterkste man hem niet in toom houden, maar werd als een kind omgeworpen en voortgesleept.

In alle huiselijke aangelegenheden toonde hij belangstelling alsof hij een mensch was. Wanneer iemand b.v. bedlegerig werd, bleef hij uren lang bij 't bed van den zieke zitten, hield zijn oogen voortdurend op diens gelaat gevestigd, en legde, om zijn medelijden te toonen, zijn snuit of zijn poot zachtjes op de hand, die hem toegestoken werd... Als de post een pakje gebracht had van een buitenshuis vertoevend kind, kon hij uit blijdschap nauwelijks den tijd afwachten, waarop de inhoud werd uitgepakt; hij greep dan het eerste het beste voorwerp, dat in het pak gezeten had en ging daarmede bij alle leden van het gezin, die niet bij het uitpakken tegenwoordig waren, om hen op deze wijze met de blijde gebeurtenis bekend te maken. Het was dan ook geen wonder, dat hij weldra de lieveling van alle, vooral echter van de vrouwelijke huisgenooten, was geworden.

Allervermakelijkst was zijn gedrag, als hij de kans schoon zag om aan mijn dochters een voorwerp, dat zij bij hun handwerkjes noodig hadden, b.v. een paar opgevouwen kousen, een groote kluwen wollen

garen of zoo iets, heimelijk, naar hij meende te ontkapen, en in zijn grooten bek te laten verdwijnen. Als zij dan het geroofde voorwerp opzettelijk met in 't oogvallende wijze zochten, had hij zijn doel bereikt, nam een onverschillige houding aan en zette een onnoozel gezicht, om te laten zien, dat hij van de oorzaak van de opschudding niet het minste vermoeden had; het vermiste voorwerp gaf hij, sluw knipoogend, eerst dan terug, als men zich tot hem wendde met de vraag:

„Tom, weet gij dan niet, waar dit of dat gebleven is?

Als ik toevallig bij dit spel tegenwoordig was, kwam hij, voordat men hem deze vraag gedaan had, en nadat bij zich door een blik op de meisjes overtuigd had, dat er niet op hem gelet werd, onge-roepen bij mij, sperde zijn bek zóó wijd open, dat ik het gezochte voorwerp zien moest, wierp mij tersluiks een schuinschen blik toe, die van innige verstandhouding getuigde, om dan, terwijl hij zich omdraaide, het domme gezicht van vroeger weer aan te nemen, en naar zijn plaats terug te keeren.

Het zou den lezer te zeer vermoeien, wanneer ik een beschrijving gaf, van alle overige aardigheden en talenten, die dezen hond bezat: ik zal mij bepalen tot het mededeelen van nog een staaltje van buitengewoon verstand.

Eens bevond ik mij, door mijn hond vergezeld, in de nabijheid van het spoorwegstation, toen er juist een personentrein binnenstoomde. Uit gewoonte keek ik naar den voorbijsnellenden trein, om te weten of er ook een bekend gezicht aan een der vensters te zien was. Ik bemerkte intusschen, dat Tom beurtelings naar mij en naar den trein keek, blijkbaar in de meening, dat ik iemand verwachtte. Begeerig om te weten of ik zijn gedachten geraden had, riep ik hem toe:

„Ja, Tom! ga er heen!” Bliksemsnel rende de hond toen den spoorweg op en achter den trein aan naar het station. Langs een korten omweg ging ik zoo spoedig mogelijk ook daarheen. Ik kwam nog juist bijtijds om te zien, hoe Tom in de eerste plaats haastig alle pas aangekomen reizigers in oogenschouw nam, daarna twee

maal langs de geopende compartimenten ging om ze onderzoeken en ten slotte, toen hij geen bekend dierbaar wezen daarin vond, treurig den terugtocht aannam. Sedert dien tijd gebruikten wij den hond als een betrouwbaren bediende voor het afhalen, vooral als het donker was, van alle in een nauwe betrekking tot ons huis staande reizigers, die wij verwachtten. Zoodra de bepaalde trein aankwam, drong Tom door de dichte menschenmassa heen tot aan de wagens, begroette kwispelstaartend de verwachte gasten, vleide hun een stuk van hun bagage af, liep hiermede fier vooruit, deed dus ook uitmuntend dienst als baanbreker, en bracht het gezelschap langs den kortsten weg naar ons, die niet op de kaai waren.

HERT DE DIEREN LIEF

Lod. Opdebeeck Antwerpen

HEBT DE DIEREN LIEF

VERHALEN UIT HET LEVEN VAN DIEREN

DOOR

JAN VERBEKE.

LODEWIJK OPDEBEEK — UITGEVER — ANTWERPEN.